

א.ד.

פרוטוקול מס. 10/ב'

מישיבת ועדת הפנים
התקיימה ביום ג', כ"ה בשבט, תשי"ג - 10.2.53 בשעה 8.45

נוכחים : היו"ר נ. חת
ע. אסף
מ. ארם
א. כהן
א. כלפון
ח. לנדאו
ש. פרי
ש. פרלשטיין

מזמנים : מר קיטרון
 מר הנגבי
 משרד המשפטים

 מר קסבינר
 מר רוטנברג
 משרד הפנים

סדר-היום : סיום הדיון בחוק הרשיות המקומיות (פטור
חיילים, נפגעי מלחמה ושוטרים מארנובה).

אני פותח את הישיבה.

היו"ר נ. חת :

בישיבה הקודמת ביקשנו מאת היועצים המשפטיים
להכין לנו סכימה של התאמת חוק זה לחוקים אחרים הדנים בפטורים.

ישנם מספר חוקים הדניים בפטורים דומים,
והעיקרי שביניהם הוא פקודת מס הכנסה.

מ.ר הנגבי:

כפי שתקונה.

פקודת מס הכנסה בוחנת למעשה 2 סוגי
פטור: (1) הקשור באדם המקבל את הפטור, כמו בחוק שאנו דנים בו ;
(2) הקשור בסוג ההכנסה.

בסעיף 14(ב)(1) לפקודה נאמר:

" יחיד שאיבד מכוסר עבודתו 30% או יותר, אך פחות מ-50%,
כתוצאה מפצעי מלחמה או מתאונות עבודה - יזכה במס בסכום
של 90 לירות, נוסף על ניכוי וזיכוי לפי חוק זה. יחיד
שאבד כאמור 50% או יותר מכוסר עבודתו יזכה במס בסכום
של 120 לירות.

מה פירוש "פצעי מלחמה" ? וסעיף

14(ב)(2) אומר:

" לענין סעיף זה -
"פצעי מלחמה" פירושו - מחלה, החמרת מחלה או חבלה שאסרעו
ליחיד בתקופת שירותו או עקב שירותו -

(א) בצבא ההגנה לישראל; או

(ב) לגבי התקופה שמיום י"ז בכסלו, תש"ח (30 בנובמבר 1947)
עד יום כ"ט בכסלו תש"ט (31 לדצמבר 1948) - בכל שירות
אשר שר הבטחון הכריז עליו, באכרזה שפורסמה ברשומות,
כשירות צבאי לצורך חוק הנכים (תגמולים ושיקום), תש"ט -
1949; או

(ג) לגבי התקופה שמיום י"ז באלול תרצ"ט (1 בספטמבר 1939)
עד יום ו' באלול תש"ה (15 באוגוסט 1945) - בכוחות
הסדירים של הצבא, הצי המלחמתי או התעופה של מעצמה שהיתה
זמן כל שהוא תוך אותה תקופה במצב מלחמה עם גרמניה, עם
יפן או עם בני ברית שלהן.

סעיף 8 אומר :

" היתה יהיו פטורים מן המס :

(ט) פנסיות לפצועים ולנטולי יכולת, שהוענקו בגון פצעים
או נטולת יכולת שנגרמו במלחמה, ופנסיות המשתלמות על-ידי
אוצר הסדינה לאדם שהיה תלוי בפרנסתו בחייל שמת עקב פעולות
מלחמה.

החוק כותב באופן סתמי "מלחמה" ואינו
מפרט איזו מלחמה. אם מישהו מקבל פנסיה בגלל השתתפותו במלחמה מקבל
פטור; הפטור חל רק לגבי סכום הפנסיה ולא מכל הכנסה אחרת של אותו אדם.

קיימים פטורים חלקיים בחוקים אחרים.
בחוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה) יש סעיף אומר, כי כל שר
המנוח על ביצוע איזה חוק שהוא, יכול להעניק פטור לנכי מלחמה מאגרות
המשתלמות לפי חוק זה.

א.ד.

ועדת הפנים
10.2.53

מר הנגבי :

שר האוצר השתמש פעמיים בטכנות זו,

והתקין שתי תקנות:

- (1) תקנות החיילים המטוחררים (פטור מאגרות רשיון לסחור בטבק);
- (2) תקנות מטפחות החיילים שנספו במערכה (פטור מאגרות רשיון לסחור בטבק)

שר האוצר השתמש פה בטכנותו לפי חוק החיילים המטוחררים (החזרה לעבודה) ושחרר את הנכים ואת מטפחות החיילים שנספו במערכה מאגרה הקבועה בעד רשיון לסחור בטבק. הפטור אינו אוטומטי, אלא השר רשאי להעניקו.

יש הצעת חוק, הנמצאת עתה בוועדת הכספים, לתיקון פקודת הטבק. שם נאמר כי טבק המיועד לשימוש של חיילים ונמכר במוסדות שתפקידם למכור לחיילים, פטור מטס בלו; הממשלה החליטה להוסיף גם את הטוטרים ואת סירות בתי-הסוהר.

תמנת משנה (א1) לתקנה 10, מתקנות הטלגרף האלחוטי (תחנות קליטה), פוסרת מכל אגרה בעד החזקת תחנת קליטה, בין היתר, את :

- (1) חיילים בבית חולים צבאי או בבתי הבראה צבאי ;
- (2) נכים כמטמעות בחוק הנכים (תגמולים ושיקום), תש"ט - 1949;
- (3) בני מטפחתם של חיילים שנספו במערכה כמטמעות בחוק מטפחות החיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), תש"י - 1950.

בחוק מס מסוייג זמס מותרות יש תוספת למעוף (3) האומרת, שאפשר להסיל מס מסוייג ומותרות על כל דבר, פרט לאלה המפורטים בתוספת. בתוספת, פרט 4, נאמר :

מצרכים המותאמים במיוחד לשימוש נכים, אמבולנסים, מכונות לכיבוי אש ומכשירי הצלה ימיים.

בישיבה הקודמת נתבקסנו על-ידי היושב-ראש למצוא פתרון לגעיה של אדם שרק חלק משנת התקציב הוא זכאי לפטור. אנו מציעים טעוף ברוח זו, הניסוח הטופי עדיין אינו ברור :

5. היה אדם זכאי לפטור לפי מעוף 2 או לפי מעוף 3, במסך חלק משנת התקציב הנהוגה ברשות מקומית מסויימת, יעונק לו פטור באופן יחסי למספר החדשים בהם היה זכאי כאמור.

מעוף 3 - פטור חלקי

במעוף 2 הצעתי כי גם מי שמשרת בצה"ל, שלא לפי חוק סירות בטחון, יהנה מפטור מלא. ד. ארם:

אני מציע להקטין את הפטור מ-2/3 ל-50%. ט. טרלסטטיין:

אני מציע פטור מלא לכל הטוגים. ח. לנדאו:

מד.

היו"ר נ. חת:

פה התעוררה שאלה פרינציפיונית, מדוע צריכות הרשויות המקומיות לשאת בנטל הזה, שהמדינה אינה נושאת בו, בזמן שהיא בוחנת שירותים תמורת המסים.

ח. לנדאו:

למעשה גם הפטורים האלה הם על-חשבוני המדינה. לו העיריות היו מסקים סגורים, עצמאיים, המקיימים את עצמם בכוחותיהם הם, ותקציביהם בנויים על הכנסותיהם - היה זה שיקול רציוני; אבל העיריות הרי מקבלות טכומים גדולים מאת הממשלה, והמדבר הפעם ב- 23 מיליון ל"י לשנה. אם בתוך טכום זה נמצא מיליון ל"י שבא ליהנות סוג מסויים של אנשים, שאליהם יכולים יש לתת לפי זכות זו - יש לתת זכות מלאה ולא פטור של 2/3.

א. כהן:

ברצוני לדעת אם הפטור הוא אוטומטי, או על המעוניין להגיש בקשה. במקרה זה הייתי אומר שאריכה לבוא דרישה - וזה עונה על מקרה של אדם בעל הכנסות גדולות. אני מבין כי היושב-ראש טוען לא רק מבחינת העומס על העיריות, אלא גם על האי-צדק שנגרם על-ידי פטור ללא צורך.

היו"ר נ. חת:

בטעיות קטנים 5,4 של טעיף 3 באמר: "ואין הוא מסוגל להשיג פדגוה די טחיתו", אולם בטעיף קטן 3, המדבר על בכיים, אין עליו חובת הוכחה.

מר רוטנברג:

זו טעות, ויש להוסיף זאת.

א. כלפון:

אני מציע לא לתת פטור לקצינים אבע הקבע.

היו"ר נ. חת:

אנו עוברים להצבעה.

ה צ ב ע ה

הצעת חבר-הכנסת לנדאו להעניק פטור מלא לכל הטובים
הנזכרים בטעיף 3 - נ פ ל ה

הסתליגות : לחבר-הכנסת לנדאו.

הצעת חבר-הכנסת פרלמטין להעניק פטור של 50% לכל הטובים - נ פ ל ה

הצעת חבר-הכנסת כלפון להוסיף בטעיף 3(1): "פרט לקצינים" - נ פ ל ה

הסתליגות : לחבר-הכנסת כלפון .

ח. לנדאו:

אבקש לדחות את הדיון וההצבעה בטעיף 3(2), כיוון שחוק דופה נמצא בדיון בוועדת העבודה, ושם יוכרע עניין של נכיל אצ"ל ולח"י. איני רוצה להביא הסתייגות בטעיף זה, כי יתכן והדבר ימצא את פתרונו בחוק הנכיים, ונכיל אצ"ל ולח"י יכללו במוטג של "נכיל מלחמה". והיה אם הצעתנו לא תתקבל סם, אסתייג בטעיף זה.

החלט:

לברר עם יו"ר ועדת העבודה מתי יוגש חוק הנכיים לקריאה שניה לכנסת.
בשאר הסתייגות אבנטואלית לחבר-הכנסת לנדאו.

א.ד.

ועדת הפנים
10.2.53

בסעיף 3(4) אני מציע כי ייכללו גם הפרטיזונים של מלחמת העולם השנייה.

ח. לנדאו:

אני מציע להכליל בסעיף זה את הפרטיזונים לוחמי הגיטאות ולוחמי המחנות בגד הנאצים.

ט. ארם:

הצעת חברי-הכנסת ארם ולנדאו תירשם פהחסייגות; אם יימצא נוסח מתאים אפשר יהיה להכניסו להצעת החוק.

ה. ר. ח. ל. ט:

סעיף 4 - סייג לדירות גדולות

סעיף זה מעניק פטור לגבי שני חדרים; מי שיש לו 3 - 4 חדרים מקבל פטור רק

היו"ר נ. חת:

בעד 2 חדרים.

אני מציע פטור גם לגבי החדר השלישי, במקרה ובדירה גרות למעלה מ-5 נפשות

ח. לנדאו:

(בלי דיירי מטבח).

מי שיש לו הרבה נפשות התלויות בו, מקבל הקלות לפי חוקים אחרים, כמו חוק מס הכנסה. לא כדאי לסבך את החוק על-ידי סייגים נוספים.

היו"ר נ. חת:

הטענה כי יש להם הנחות בחוקים אחרים, מחייבת לתת להם את ההנחות גם בחוק זה.

א. כלפון:

אנו התנגדנו בתיקון לחוק העיריות להכניס את המומנט של צפיפות בדירות. מי שיש לו יותר ילדים נהנה פי כמה משירותי העיריה; אם באמת אין לו יכולת לשלם, אפשר לשחררו לפי סעיף 103.

מר רוטנברג:

בסעיף זה יש להכניס תיקון פורמלי. פה נאמר "לא יהיה זכאי לשום פטור לפי חוק זה...". בין הפטורים לפי חוק זה יש פטור מארנונת גולגולת, שאינו תלוי במספר החדרים ואווה לכל נפש. לכן יש להכניס תוספת: למעט מארנונת גולגולת.

מר הנגבי:

אני מציע למחוק את המלה "שום".

מר קוטבינד:

אנו עוברים להצבעה.

היו"ר נ. חת:

ה צ ב ע ה

הצעת חבר-הכנסת לנדאו לתת פטור לגבי החדר השלישי, למספחה בת יותר מ-5 נפשות - נפלה.

הסתמיגות: לחברי-הכנסת לנדאו וכלפון.

סעיף 4 - נתקבל
סעיף 5 - נתקבל.

ועדת הפנים
10.2.53

א.ד.

היו"ר נ. חת:
ברצוני להביא לתשומת-לבכם מכתב שנתקבל
מסיעת מפ"ם בעיריית רחובות, הודן בהחלטת
העירייה להעניק מסכורת לשלושה טגני ראש העיר.

מר רוטנברג:
שר הפנים הודיע לעיריית רחובות כי אין
הוא מוכן לאשר מסכורת ליותר מסגן אחד.
לפי החוק שר הפנים הוא הקובע את מסכורתם של ראש העיר וסגניו.

מ. ארם:
אני מציע לפנות למבקר הטדינה ולבקשו
להעביר אלינו את תוצאות בירוריו בענין
הנדון.

מר רוטנברג:
אני סבור כי האינסטנציה שחייבת לתת לכם
דו"ח היא משרד הפנים. אנו טוכנים לחקור
את העובדות שנזכרו במכתב, ולהודיע לכם על תוצאות החקירה.

ה ר ח ל ט:
ועדת הפנים מבקשת מאת שר הפנים לתת לה
דו"ח מפורט על העובדות שנזכרו במכתב סיעת
מפ"ם בעיריית רחובות.

א. כהן:
קיבלתי אינפורמציה על פעולות ועדת תיאום
מיוחדת של הסוכנות והממשלה, הטטפלת בחלוקת
העולים בנשונים השונים. זוהי שאלה של מדיניות מוניציפלית, אבל שגיאותיה
של ועדת התיאום עלולות להביא לתוצאות חמורות לניהול המסק המוניציפלי,
ולחסייע על יכולת עמידתן של הרשויות המקומיות בשטח של אספקת עבודה,
סיוע למבוסטלים ואספקת שירותים אחרים. קיים פוטנציאל מוגבל בכל מקום,
ואי-אפשר להעמיט יתר על המידה. קריאת עזרה בנדון קיבלתי סרעננה.
אינני נכנס לפרטים, אני מעלה את השאלה, ומבקש לקיים עליה דיון.

מר רוטנברג:
לא ידוע לנו על ועדת תיאום. הסוכנות
שולחת את העולים לפי רצונה, גם אנו
מבקשים הסברים.

היו"ר נ. חת:
אני סבור כי אנו יכולים לפנות לשר הפנים
ולבקש הסברים.

ה ר ח ל ט:
לפנות לשר הפנים ולבקש ממנו אספורמציה
על האופן לפיו מכוונים את המתייטבים
למקומות הישוב השונים, ולמה נופלת מעטמת-
יתר על רעננה.

היו"ר נ. חת:
היטיבה הבאה ביום ג' הבא.
היטיבה בעולה.